

Welkom!

- Susan Dijk en Marcel Lips (Vitens)
- Maria Wierenga en Sarah Leijendekker (Waterbedrijf Groningen)

VOORAL

AUTOMATISCH

BREIN & **DENKFOUTEN**

Perceptie van overvloed

Lage kostprijs

Weinig voelbaar

KENNIS
≠
GEDRAG

SPORTKLEDING —
HYGIENE PLUS —
SPOELEN —
WOL/DELICAAT —
BEDDENGOED —

— SYNTHETISCH
-HYGIËNISCH STOMEN
SPOELEN
- +CENTRIFUGEREN
-TROMMELREINIGING
— KREUKHERSTELLEND

Duurzaam doen!

Gedragsverandering in de praktijk

Susan & Marcel 22.11.2024

water voor nu en later

Het doel voor vandaag

1. De waarde van water laten voelen
2. Stapsgewijs door gedragsverandering met voorbeelden uit de praktijk
3. Er is een knowledge – behaviour gap

Het belangrijkste: het vraagt om een gedegen aanpak!

Verdiepen in de doelgroep, motieven, weerstanden. Het is een breed scala aan technieken om iemands gedrag te veranderen.

De drinkwatervoorziening staat onder druk!

Hoe lossen we dat op?

waarschuwing

zomerse temperaturen

wees extra zuinig met water

Door de hoge temperaturen wordt er de komende dagen extra veel drinkwater verbruikt. Indien nodig zal Vitens de waterdruk verlagen en komt er minder water uit de kraan.

Help mee dit te voorkomen:

- ▲ sproei niet
- ▲ vul geen zwembaden
- ▲ douche zo kort mogelijk
- ▲ was geen auto
- ▲ zet de wasmachine overdag niet aan

Blijf voldoende water drinken en goed de handen wassen.

water voor nu en later

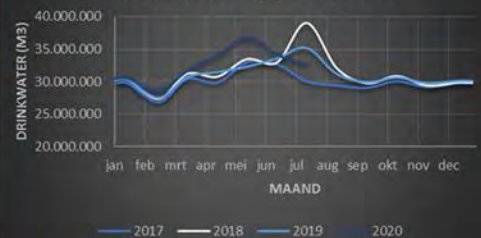
Toename drinkwatervraag

drinkwaterverbruik

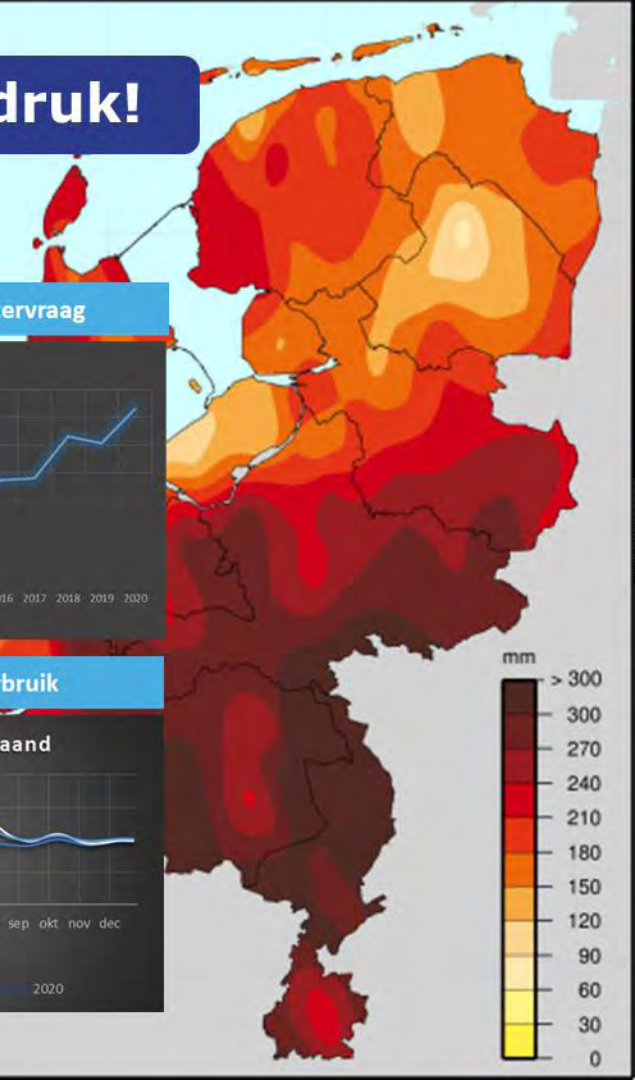
Toename piekverbruik

drinkwaterlevering per maand

gemaakt op: 15-09-2020, 06:37 UT

(c) 2020, KNMI

Waterbesparing bij huishoudens

Belangrijk omdat:
De niet
geproduceerde/
gebruikte druppel is
de meest duurzame
druppel

Minder water gebruiken

De basis van duurzaam gebruik van drinkwater is uiteraard het voorkomen van verspilling en voortdurend stilstaan bij waterbesparing in en rond huis. Dit kan bijvoorbeeld door korter te douchen, maar ook door gebruik te maken van een recycle douche, waterbesparende kranen, douchekoppen en toiletten. Maar ook door te letten op het waterverbruik als je bijvoorbeeld een nieuwe wasmachine of vaatwasser aanschaft.

Ook het oplossen van lekkende kranen en lopende toiletten draagt bij aan voorkomen van onnodig drinkwaterverbruik.

Je doucht met 70 liter drinkwater.
Dat kan minder.

- Individueel
- Bestaande bouw
- Nieuwbouw
- Besparing 5%

1. Gedragsverandering

2. Watervriendelijk bouwen

3. Slimme meters

Doelgedrag kiezen

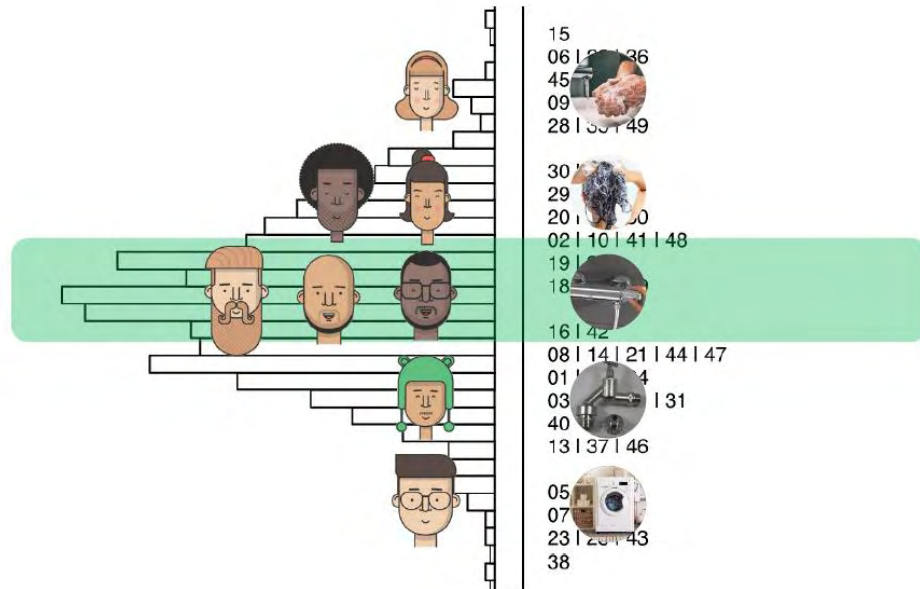
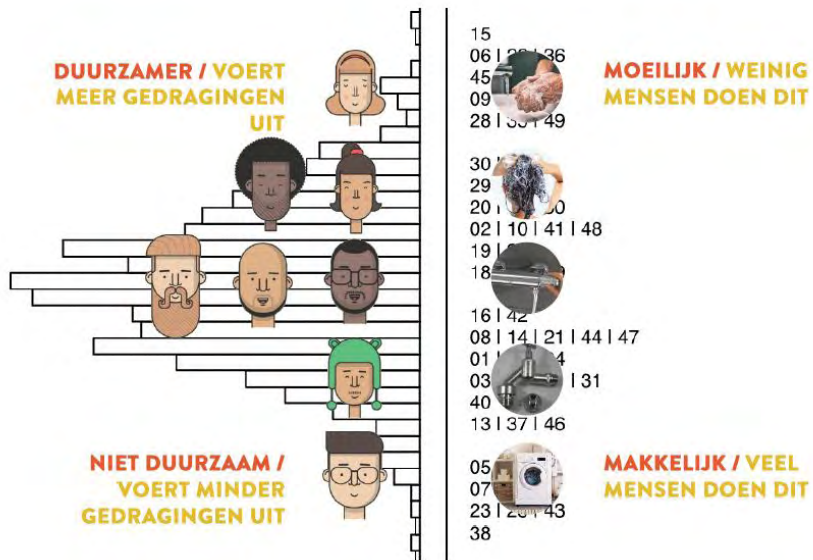

Ga staan..

1. Als je wast zodra de trommel vol is
2. Als je de kleine knop gebruikt bij de Kleine boodschap
3. Als je je kleding na het dragen laten luchten
4. Als je het oude water uit de waterkoker hergebruikt
5. Als je een besparende douchekop hebt
6. Als je de douche zachter zet terwijl je je shampoo gebruikt
7. Als je je het kookwater opvangt en hergebruikt (bijv. voor planten)

Het doelgedrag kiezen

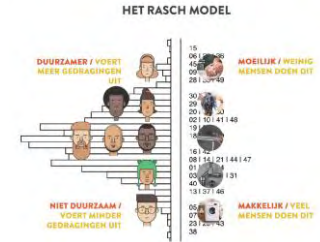
Het Rasch model

De doelgroep kiezen

Op basis van historische data

EIGEN PERCEEL		GEDEELD PERCEEL	
Gezinnen met (jonge) kinderen		LEVENSFASE	 Gezinnen met (jonge) kinderen Middelbare alleenstaanden
Hoog inkomen		INKOMEN	 Gemiddeld inkomen
Hoog opgeleid		OPLEIDING	 Hoog opgeleid
30-55 jaar		LEEFTIJD	 30-55 jaar

Propositie

In gezinnen met kinderen jonger dan 13 jaar wordt zoveel mogelijk de eco-/spaarknop van de wasmachine gebruikt

Gemak

Gewoonte: men wast vaak op hetzelfde programma, zonder daarbij na te denken.

Tijd speelt mogelijk grotere rol dan vragenlijst doet vermoeden. Zie kwalitatief onderzoek Vitens en manier van vraagstelling in vragenlijst. Zeker bij frequente wassers.

Weerstand

Sceptis: mogelijk omdat men op andere manieren al wél zuinig wast (afh. van wasmachine en bijv. op 30 graden)

Inertia: we merken zelf relatief weinig van drinkwater tekorten waardoor het niet urgent voelt.

Normen

Persoonlijke norm: we vertonen al duurzaam gedrag (30 graden wassen), ook in andere situaties.

Motivatie

Kosten: door lage waterkosten is er geen goede businesscase voor waterbesparing.

Verspillingsaversie: men vindt verspillen erger dan de positieve kanten van besparen.

Wassen op het eco-programma

GEDRAGSCODE

KNOP
Gemak

KNOP
Motivatie

KNOP
Normen

Kennis
Onbekend met het bestaan
van de knop
(Geldt alleen voor doelgroep
onbewust onbekoem)

Kennis
Onduidelijk wat het
oplevert op qua besparing

Verspillingsaversie
Men vindt verspillen erger
dan de positieve kanten
van besparen.

Voorbeeldfunctie
Ouders willen goed doen
voor hun kinderen & zich
inzetten voor een betere
wereld

Gewoonte
Om standaard hetzelfde
wasprogramma te
gebruiken (wasritueel)

Kennis
Onduidelijk wat het eigen
verbruik is per wasbeurt.

Inzicht
Behoefte aan meer inzicht
over waterverbruik per
huishouden en wasbeurt.

De campagne

Social media: 7 oktober tot 7 november

- Urgentiepost: 7 tot 20 oktober
- Post uitnodiging fysiek event in Enschede: 21 tot 31 oktober
- Post aanvragen stickervel: 1 tot 7 november

Fysieke actie Enschede: 31 oktober van 10.00 tot 18.00 uur

- Ouders ontdekken hoeveel drinkwater ze thuis onnodig verspillen
- Eco-challenge: kans op een jaar lang gratis zwemmen voor het hele gezin!
- Gratis stickervel voor thuis!

Uitnodiging:
deel onze
posts!

EXTRINSIEKE MOTIVATIE

Van buitenaf

Geld besparen

Winst-
frame

“Door water te **besparen** ben je **verzekerd** van water uit je kraan in de toekomst.”

INTRINSIEKE MOTIVATIE

Van binnenuit

Verspilling
voorkomen

Verlies-
frame

“Als we niets doen, komt er in de toekomst soms **minder of geen** drinkwater uit **jouw** kraan.”

Vitens

EXTRINSIEKE MOTIVATIE

Van buitenaf

Geld besparen

INTRINSIEKE MOTIVATIE

Van binnenuit

Verzekerd
voor

Door te draaien aan de knop

Motivatie

Winst-
frame

“Door water te **besparen** ben je **verzekerd** van water uit je kraan in de toekomst.”

“Als we niets doen, komt er in de toekomst misschien **minder of geen** drinkwater uit **jouw** kraan.”

Homey

MOEKE MOEKE MOEKE

MOLLY MA

WINKEL
LUSTIGEN

WINKEL
LUSTIGEN

WINKEL
LUSTIGEN

WINKEL
LUSTIGEN

Fysieke actie

Om de aandacht te trekken en de betrokkenheid bij het onderwerp te vergroten

Techniek:
Opvallen

Techniek:
Commitment

Techniek:
**Watching
eyes-effect**

Ik was
ecoo

SAMSUNG

PROGRAMMA 15' — ECO 40-50
GEMENGDE WAS — KATOEN
MICROPLASTIC — SYNTHETISCH
INTENS KOUD — HYGIËNISCH STOMEN
GEKLEURDE WAS — SPOELEN
WOL / DELICAAT — +CENTRIFUGEREN
BEDDENGOED — TROMMELREINIGING
— GEDOWNLOAD

*(3 sec)

Smart...

Techniek:
Opvallen

Techniek:
Commitment

Gemak

Door te draaien aan de knop

Techniek:
**Watching
eyes-effect**

Ik was
ecoo

EEN STICKERVEL

Een duwtje op het juiste moment om een nieuwe gewoonte aan te leren!

STICKERS

Samen plakken en iedere dag **een reminder** om het goede te doen

Techniek
Antropomorfisme

EEN ST

Een duwtje op het ju

Door te draaien aan de knop

Normen

Antropomorfisme

Vitens roept op om op eco-stand te wassen, maar wat levert dat nou echt op?

4 november 2024 - Aangepast: 4 november 2024

© Getty Images

RTL Nieuws

NIEUWS

Wat doet die enorme wasma- chine in het centrum van Enschede?

31 oktober, 16:32 • 2 minuten leestijd

Een gek gezicht op de Oude Markt in Enschede. © Dennis Bakker / SPS Media

Wie vandaag nietsvermoedend over de Oude Markt in Enschede loopt, zal

met één druk op de (eco-)knop

met één druk op

1 minuut lezen

Cassandra Oostrom - Duurzaamheid - 4 Nov 2024, 15:56
Leestijd: 2 minuten

Waterbedrijf Vitens roept o de eco-stand te wassen, m

RADIO 538

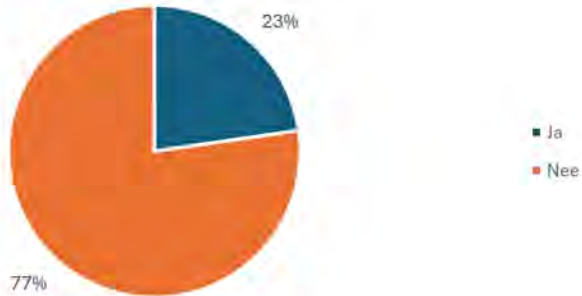

Foto: Vitens

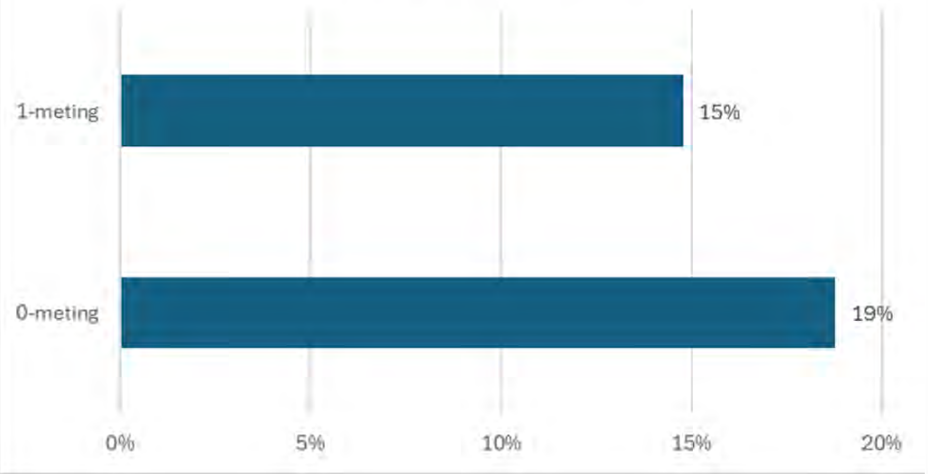
ewolle - Wie donderdag 31 oktober over de Oude Markt in Enschede liep, werd verrast door een opvallend grote

Eerste resultaten

Bent u door de Vitens-campagne de eco-stand van de wasmachine vaker gaan gebruiken?

Gebruikt de eco-knop van de wasmachine nooit

Water besparen van A(fwasmachine) tot Z(wembad)

Bij Vitens weten we veel van water. En dus ook van water besparen. Ontdek het via de buttons Douche, WC, Tuin, Wasmachine, Vaatwasser, Zwembad en Elke dag besparen. Neus vooral lekker rond. Wie weet zitten er tips bij die bij u passen.

Elke dag besparen

... uw mening x ... wassen tot de lekkende kraan

Douche

Evenveel doucheplezier, minder waterverbruik.

Eco-wassen

Zonder dat je het weet, verspil je misschien wel

Jouw waterverbruik

Per uur

Per dag

Per maand

- Toon mijn gemiddelde van afgelopen 30 dagen
- Toon vergelijkbare huishoudens

December

Oei

80% van vergelijkbare huishoudens verbruikt minder water dan jij.

Naar vandaag

water **W** eter

Uw persoonlijke waterbespaartips

Volgende drinkwater, nu én in de toekomst. Om daarvoor te zorgen, moet het gemiddelde waterverbruik van **129 naar 100 liter drinkwater per persoon per dag**. Helpt u ook mee?

Benieuwd hoeveel liter water u gebruikt? En hoe u water kunt besparen? Beantwoord de vragen en u weet het meteen! U krijgt persoonlijke bespaartips, die precies bij uw waterverbruik passen.

Start met besparen

DRUPPEL TELT

Water. Het lijkt zo vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Drinkwater wordt steeds schaarser, door de bevolkingsgroei, klimaatverandering en vervuiling. Hoog tijd dus om verspilling ervan (nog meer) tegen te gaan: voor jezelf, de natuur en volgende generaties. **Want elke druppel telt.**

Bekijk in deze flyer welke tips voor jou handig zijn!

Dank voor jullie aandacht!

Marcel & Susan